

UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE APĂRARE
„CAROL I”
Centrul de Studii Strategice de Apărare și Securitate

Vasile POPA

SPRIJINUL NAȚIUNII-GAZDĂ

Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”
București, 2006

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
POPA, VASILE**

Sprijinul națiunii-gazdă /Vasile Popa.- București: Editura
Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 2006
ISBN (10) 973-7854-61-6; ISBN (13) 978-973-7854-61-2

355.4

© Toate drepturile asupra prezentei ediții sunt
rezervate Universității Naționale de Apărare „Carol I”

• Lucrarea a fost discutată în ședința Consiliului
Științific al CSSAS

ISBN (10) 973-7854-61-6;
ISBN (13) 978-973-7854-61-2

CUPRINS

INTRODUCERE.....	5
Capitolul 1 CONCEPTUL DE HNS ȘI ASIGURAREA LOGISTICĂ MULTINAȚIONALĂ.....	8
1.1. Definiția și rolul HNS	8
1.2. Scopul HNS	11
1.3. Situații de acordare a sprijinului.....	13
1.4. Principii, politici și proceduri NATO privind HNS.....	15
Capitolul 2 MANAGEMENTUL ACORDĂRII HNS	20
2.1. Sistemul de management privind acordarea HNS.....	20
2.2. Domenii potențiale de sprijin al aliaților și partenerilor	23
2.3. Realizarea legăturii cu structurile HNS ale NATO și națiunile participante.....	25
Capitolul 3 DIMENSIUNILE HNS PENTRU ARMATA ROMÂNIEI.....	28
3.1. România – țară furnizoare de securitate	28
3.2. Capabilități oferite de România.....	32
3.3. Armata României și HNS.....	40
CONCLUZII ȘI PROPUNERI.....	45

INTRODUCERE

Pentru statele care fac parte din Organizația Nord-Atlantică, inclusiv România, participarea alături de forțele Alianței, în timp de pace, criză sau conflict, la operațiunile acesteia, incumbă o cunoaștere profundă a tuturor aspectelor privitoare la obligațiile de Națiune-Gazdă (HN), la responsabilitățile ce le revin, pe linia asistenței militare și civile, în acordarea Sprijinului Națiunii-Gazdă (HNS).

Diversificarea și amplificarea, la începutul secolului XXI, a operațiunilor desfășurate de Alianță au făcut să crească în importanță asumarea răspunderii și implicarea fiecărui stat membru în demersurile presupuse de calitatea de HN.

În același timp, aria de cunoaștere și de acțiune a națiunilor s-a lărgit substanțial, prin faptul că sprijinul a fost extins, în ultimii ani, prin includerea punerii la dispoziție a forței de muncă, echipamentului, bunurilor și serviciilor, ca și a facilităților de depozitare.

Problematika HNS a fost concepută, la nivelul Alianței, de o manieră riguroasă, clară, iar aplicarea acesteia, în raporturile NATO – HN, HN – Națiuni Trimițătoare (SNs), se realizează fără sincope sau erori, tocmai pentru că statele organizației o cunosc și o operaționalizează punctual, în spiritul și în litera ei.

La nivel național, tema a fost investigată profund de către cei ce au lucrat la elaborarea „*Concepției și procedurilor generale privind acordarea de către România a Sprijinului Națiunii-Gazdă (HNS) pentru sprijinul acțiunilor militare ale statelor membre NATO și partenere pe teritoriul național*“. Aprobata de Consiliul Suprem de Apărare a Țării (CSAȚ), acest document stabilește și delimitează domeniile de responsabilitate ale structurilor militare și civile participante la

procesul de planificare, în vederea facilitării acordării unui HNS oportun și de calitate.

În anul 2003, a fost emis *Catalogul de Planificare a Capabilităților HNS (ROU-HNS CAPCAT)*. S-a emis, de asemenea, *Ordinul ministrului apărării naționale privind organizarea, pregătirea și funcționarea Echipelor de legătură în aeroporturile de debarcare/îmbarcare și porturile maritime de debarcare/îmbarcare* și s-a elaborat *Baza de Date HNS a României (RO-HNS DB)*, în format ADAMS. S-au elaborat, totodată, alte documente, a fost amendată legislația în domeniu, s-a trecut la proiectarea acordurilor HNS și redactarea instrucțiunilor referitoare la HNS.

Spectrul tot mai larg al operațiilor militare asociate apărării colective, operațiilor de răspuns la criză (CRO), care nu fac obiectul articolului 5 al Tratatului Atlanticului de Nord, operațiilor de înlăturare a urmărilor dezastrelor de orice fel și exercițiilor militare desfășurate pe teritoriile statelor membre impune o redimensionare a spațiului de investigare a temei, o aprofundare a cercetării, cu reale beneficii pentru forțele armate, instituțiile și factorii de decizie de la diferite niveluri, ca elemente componente ale sistemului de management HNS al României.

Studiul detaliat al problematicii HNS și al implicațiilor acesteia pentru România, abordarea complexă, dintr-o perspectivă cât mai completă a subiectului, relevarea celor mai importante aspecte legate de acordarea HNS reprezintă un element esențial al creșterii calității activităților incluse în HNS, al îndeplinirii de către țara noastră a obligațiilor de HN.

Pentru conducerea Ministerului Apărării Naționale și a statelor majore ale categoriilor de forțe, pentru cadrele de comandă și stat major ale armatei, personalul didactic, cursanții și studenții din instituțiile de învățământ, de formare de lungă durată și de perfecționare, la masterate și doctorate, plusul de informație din domeniu, asimilarea aspectelor strategice

derivate din statutul de HN oferă temeuri pentru a acționa eficient în viitor, în condițiile participării la misiunile și acțiunile Organizației Nord-Atlantice, în mediul de securitate dinamic, complex și încărcat de riscuri, provocări, pericole și amenințări multiple și grave al acestui secol.

Informațiile și concluziile studiului vor fi utile orientării factorilor de decizie ai armatei și societății, pentru performarea rolurilor și responsabilităților structurilor militare și guvernamentale, în cazul acordării de către România a HNS, în planificarea și execuția susținerii logistice a operațiilor conduse de NATO, sporirea eficacității operaționale, a coordonării și cooperării între sectoarele militar și civil, a accesului la resurse și asistenței de specialitate etc.

Studierea atentă a conceptului de HNS și a particularităților acordării de către țara noastră a HNS oferă posibilitatea structurării cel puțin a următoarelor elemente novatoare din sfera cunoașterii științifice: relevarea contribuției particularizate a României la HNS, ca suport sigur și solid al operațiilor NATO, al acțiunii aliaților și partenerilor; stabilirea unor priorități în cadrul activităților de potențare a participării României, în calitate de HN, și a armatei sale la misiunile și acțiunile NATO; structurarea unor algoritmi de analiză complexă a implicațiilor HNS pentru HN și sugerarea unor elemente noi, care să consolideze participarea țării noastre, în calitate de HN, la misiunile și acțiunile NATO.

Prin analizele și sintezele ce le realizează, studiul contribuie, în opinia noastră, la angajarea mai decisă și mai bine informată a instituțiilor statului în îndeplinirea atribuțiilor ce revin României ca HN. Fără a-și propune să fie o întreprindere exhaustivă, lucrarea se vrea un îndrumar avizat în efortul de aprofundare a problemicii HNS, în contextul integrării țării noastre în activitățile militare ale NATO, ce adaugă pagini inedite bazei documentare a armatei și a învățământului universitar militar în domeniu.

Capitolul 1

CONCEPTUL DE HNS ȘI ASIGURAREA LOGISTICĂ MULTINAȚIONALĂ

1.1. Definiția și rolul HNS

La nivelul NATO, conceptul de Sprijin al Națiunii-Gazdă (HNS) este definit ca „*ajutorul militar și civil, acordat pe timp de pace, în caz de urgență, criză sau conflict, de către o țară-gazdă forțelor aliate și organizațiilor amplasate, active sau aflate în trecere pe teritoriul acesteia*”¹. Practic, HNS este un cadru planificat, organizat de asigurare logistică multinațională, instituit de Alianță din necesități de eficientizare, de maximizare a succesului operațiilor și exercițiilor militare și de minimizare, totodată, a costurilor de asigurare a sprijinului logistic. HNS este apreciat de oficialii NATO ca având o importanță crucială pentru susținerea forțelor.

Un asemenea sprijin are ca fundament acordurile bilaterale sau multilaterale convenite între autoritățile competente ale națiunilor-gazdă, „țările de origine” și/ sau NATO. Pe baza lor, se dă un răspuns adecvat cerințelor operaționale ale Alianței, prin realizarea protejării forțelor, asigurarea suportului logistic și a infrastructurii necesare recepționării, deplasării și angajării acestora, se creează un cadru esențial pentru capacitatea de susținere a tuturor tipurilor și categoriilor de forțe.

¹ **Manualul NATO**, Office of Information and Press NATO, Brussels – Belgium, 2001, p. 112.

Pe acest temei conceptual, HNS este descris, în țara noastră, ca „totalitatea acțiunilor de sprijin logistic, financiar, legislativ și procedural care definesc asistența civilă sau militară acordată de România pe timp de pace, urgență civilă, în situații de criză și la război, forțelor armate străine care staționează, intră/ies, operează sau se află în tranzit pe teritoriul național”².

În viziune americană³, HNS îndeplinește un rol critic pentru viitoarele operații. Caracteristica Forței secolului XXI o reprezintă desfășurarea unui număr mic de forțe în spațiul operației. Or, tocmai un asemenea efect are instituirea HNS: reduce substanțial dimensiunile structurilor logistice organice sau componente ale Elementelor de Sprijin Național (NSE), necesare susținerii forțelor dislocate în teatrul de operații. Pe de altă parte, sporește mobilitatea și flexibilitatea trupelor, multiplicând corespunzător opțiunile de desfășurare.

Flexibilitatea în asigurarea de bunuri și materiale logistice este o necesitate derivată din gama extinsă de operații posibile în interiorul și în afara zonei NATO⁴. Aceasta reflectă orientările actuale ale organizației, liniile de forță ale noii sale strategii, care are implicații logistice importante și pretinde: niveluri adecvate de suport, dispunerea de resurse din timp, posibilități de transport al echipamentului, ajustarea suportului logistic în raport cu forțele existente și cu opțiunile de utilizare a acestora pentru asigurarea lor optimă, în funcție de modalitățile de ordin operațional, asigurarea pentru

² „Concepția și Procedurile Generale privind acordarea de către România a Sprijinului Națiunii-Gazdă (HNS) pentru sprijinul acțiunilor militare ale statelor membre NATO și partenere pe teritoriul național”, document esențial pentru planificarea și execuția susținerii logistice a operațiilor conduse de NATO.

³ **FM-100-8**, Appendix D. Host Nation Support, <http://www.armedforces.net/Detailed/19149.html>

⁴ **NATO Logistics Handbook**, NATO Headquarters Brussels, Third Edition, October 1997, <http://www.nato.int/docu/logi-en/logist97.htm>

comandanții NATO de la diferite eşaloane a autorității necesare în domeniul logistic în funcție de situația operațională, crearea de condiții necesare pentru ca planificarea logistică să se execute ca parte integrală a planificării apărării și la aceleași niveluri la care sunt făcute planificările forțelor și operațiilor.

Faptul că avem de-a face cu o componentă multinațională a forțelor și că implicarea acestora într-o mare varietate de operații impune amintita flexibilitate îi obligă, practic, pe comandanții NATO să-și sporească preocupările pe linia dezvoltării de acorduri HNS.

Pentru situații de urgență civilă, răspuns la criză sau ripostă la atac armat, HNS devine esențial, pentru că reduce foarte mult timpul de intrare în acțiune. Dacă Națiunile-Gazdă (HNs) acordă sprijinul necesar realizării planurilor Alianței, atunci forțele combatante se desfășoară rapid, iar misiunile pot fi îndeplinite cu succes.

Degrevarea NATO și a Națiunilor Trimițătoare (SNs) de o gamă foarte complexă și diversă de activități de asigurare, ce sunt preluate și realizate din timp - unele dintre acestea, cum ar fi punerea la dispoziție a forței de muncă, echipamentului, bunurilor și serviciilor, ca și a facilităților de depozitare, fiind adăugate mai de curând capabilităților pe care HNs trebuie să le ofere -, permite o centrare a eforturilor comandanților pe problematica exclusivă a luptei, pe aspectele principale ale acesteia.

Din cele prezentate aici, se înțelege că tipul principal de sprijin este cel planificat, care presupune identificarea și asigurarea încă din timp de pace a aprovizionărilor pentru crize și război, după purtarea de negocieri între HN și organizație sau SNs, precum și după semnarea acordurilor HNS.

Vor exista însă și situații în care se va realiza un sprijin ad-hoc, pe timpul crizei sau al războiului, fără identificarea, planificarea sau agreearea necesităților din vreme de pace, ipostaze ce vor avantaja, de asemenea, într-o oarecare măsură,

forțele operaționale ale NATO, prin racordarea la forțele și mijloacele statului-gazdă. În aceste ipostaze, însă, HN își va acoperi mai întâi necesitățile proprii și abia după aceea, în raport cu posibilitățile, evident limitate, va asigura organizației sau SNs cele cerute, fapt ce va împieta parțial asupra îndeplinirii misiunilor.

O analiză aprofundată a rolului HNS în pregătirea și ducerea operațiilor și exercițiilor militare aliate dezvăluie numeroase *implicații* benefice, astfel:

- reducerea necesităților de transport și a deplasărilor costisitoare;
- eliminarea sau diminuarea numărului de constrângeri pe care le impune asigurarea logistică;
- crearea posibilității de a îndeplini întreaga gamă de operații NATO;
- sporirea dinamismului operațiilor militare;
- posibilități mai ample de organizare a luptei;
- asigurarea unei logistici continue, cu posibilități de sustenabilitate ieftină și rapidă;
- consolidarea resurselor luptei;
- posibilitatea redimensionării structurilor de sprijin logistic;
- creșterea capacității de răspuns la amenințări;
- sporirea protecției forței, prin creșterea disponibilității logistice și, de aici, a acțiunii mai scurte în teatru;
- creșterea implicată a performanțelor acționale;
- mărirea posibilităților de manevră, a disponibilității de a avea o reacție rapidă la schimbările de situație.

1.2. Scopul HNS

Scopul principal al HNS este de a *facilita performarea misiunilor în cadrul Alianței, diminuând dependența acestora de latura materială, logistică a exercițiilor sau operațiilor.*

HNS realizează, totodată, unitatea și interoperabilitatea logistică, atât de necesare la nivelul unei alianțe supradimensionate. Poate fi însă acest scop atins la nivelul cerințelor? Și de ce depinde aceasta ?

Dacă sunt valorificate la maximum toate valențele și disponibilitățile HNS, indiscutabil că forțele NATO și ale statelor membre trimițătoare vor avea asigurat tot ceea ce le este necesar pentru a-și îndeplini misiunile la nivelul calitativ cerut.

Maximizarea HNS depinde, în primul rând, de claritatea cu care au fost stabilite principiile, conceptele și aspectele strategice ce fundamentează acordarea de către un stat a HNS, ce permite, apoi, dezvoltarea unui cadru legislativ adecvat domeniului sau armonizarea celui existent cu domeniul de reglementare specific, al Alianței.

Are, totodată, o importanță majoră modul de stabilire a rolurilor și responsabilităților structurilor militare și guvernamentale, ca elemente componente ale Sistemului de Management HNS al HN, și cele ale comandamentelor NATO și ale SNs.

Scopul HNS va fi atins, însă, și dacă procesul de planificarea a HNS se va desfășura riguros, cu stabilirea atentă a nevoilor de sprijin pentru operații sau exerciții multinaționale, analiza capabilităților de sprijin disponibile ale Alianței, determinarea exactă a obiectivului HNS necesar, a cerințelor sau restricțiilor aplicabile pentru sprijinul propus.

Scopul final al HNS va fi, credem, atins în măsura în care HN și structurile implicate din HN, de la toate nivelurile, sub coordonarea Autorității Desemnate, care este, în toate cazurile Ministerul Apărării Naționale, vor operaționaliza prevederile din domeniu, își vor îndeplini cu rigurozitate obligațiile ce le revin din documentele adoptate. Dar finalitatea demersurilor va fi cea dorită și dacă organismele și structurile respective se vor raporta, cu asiduitate și răspundere, la acest scop.

1.3. Situații de acordare a sprijinului

Națiunile-Gazdă acordă sprijin forțelor armate aliate în mai multe situații: la pace, în caz de criză, de tensiune regională, la urgențe civile și la război.

Tipurile de operații, exerciții militare și facilități în care acestea oferă sprijin sunt:

- operațiile militare în cadrul conceptului de apărare colectivă conduse de NATO, inclusiv în perioada premergătoare emiterii de către Consiliul de Securitate al ONU a unei rezoluții și a unui mandat specific.

În acest caz, HNS cuprinde pregătirea din timp de pace a teritoriului pentru apărare, mai ales a porturilor (SPOD/Es), aeroporturilor (APOD/Es) și terminalelor de cale ferată (RHOD/Es) folosite pentru debarcare/îmbarcare și a facilităților de sprijin din imediata apropiere a acestora, în vederea asigurării unei recepții rapide a Forței de Răspuns a NATO (NRF) și susținerii fluxurilor de resurse umane și materiale spre teatrul de operații;

- Operațiile de Răspuns la Crize (CRO), inclusiv Operațiile de Sprijin al Păcii (PSO) conduse de NATO, ONU și/sau OSCE, neprevăzute de articolul 5 al Tratatului Atlanticului de Nord, desfășurate sub mandat emis de Consiliul de Securitate al ONU sau de către OSCE, care pot fi operații de menținere a păcii (PK), de întărire a păcii (PE), de construcție a păcii (PB), de prevenire a conflictului (CP), inclusiv Operații de Desfășurare preventivă a Forței și Operații de Asistență Umanitară (HR);

- operațiile de tranzitare a teritoriului național al HN, care implică folosirea infrastructurilor de transport ale acesteia, militare și civile, feroviare, aeriene, navale etc.;

- operațiile militare în cadrul coalițiilor ad-hoc, de combatere a acțiunilor teroriste îndreptate împotriva națiunilor aliate sau parteneri și asigurare a securității și stabilității internaționale;

- operațiunile de asistență în caz de urgență civilă, pentru limitarea și eliminarea efectelor dezastrelor provocate sau ale calamităților naturale majore, inclusiv accidente chimice, biologice sau nucleare;

- constituirea, din timp de pace, de capacități de depozitare integrate pentru structurile Alianței (depozite militare și civile), cu posibilități de acces rapid la infrastructura națională de transport strategic;

- punerea la dispoziția NATO a unor imobile și/sau terenuri militare sau civile, pentru stabilirea sediilor comandamentelor Alianței ;

- asigurarea de facilități de instruire și poligoane de antrenament pentru desfășurarea tuturor tipurilor de exerciții militare conduse de NATO.

Fundamentul asistenței militare sau civile acordate de HN îl constituie înțelegerile încheiate între forțele cărora li se va acorda sprijin și autoritățile în drept ale HN. Aspectele principale ale domeniului HNS sunt stipulate în următoarele *documente*: Cererea de Sprijin al Națiunii-Gazdă (HNSRQ); Memorandumul de Înțelegere (MOU); Nota de Aderare (NOA); Declarația de Intenție (SOI); Declarațiile de Cerințe (SOR) Inițiale; Acordul Tehnic (TA) pentru acordarea HNS; Declarația de Cerințe (SOR) Detaliată; Aranjamentele de Implementare Întrunită (JIAs).

Întrebuintarea HNS în operațiile și exercițiile militare ale Alianței este influențată de *factori* ca: modificările în organizarea și funcționarea NATO; principiile, politicile și procedurile NATO privind HNS; legislația națională și internațională în domeniu; aspectele de ordin financiar ale HNS; modul de implicare a structurilor; documentele de

operaționalizare semnate; managementul domeniilor de referință ale HNS.

1.4. Principii, politici și proceduri NATO privind HNS

Primele demersuri de elaborare a principiilor și politicilor NATO privind HNS au fost întreprinse la Conferința șefilor logisticii statelor membre NATO, din 29 ianuarie 1992, care a luat decizia formării unui grup de lucru pentru studiul acestui subiect. Activitatea grupului s-a materializat în viitoarele *Principii și politici de planificare a HNS*, aprobate de Comitetul Militar la 7 martie 1994, ca document, în formatul *MC 334/1 NATO Principles and policies for Host Nation Support (HNS)*.

Aceste principii⁵, edificiu de bază în susținerea logistică a forțelor Alianței, sunt următoarele:

- *al responsabilității*, care arată că națiunile și autoritățile NATO au o răspundere colectivă pentru sprijinul de către HN a operațiunilor Alianței;
- *al autorității*, care subliniază autoritatea ce le revine comandanților NATO de a stabili cerințele HNS;
- *al cooperării*, în virtutea căruia națiunile trebuie să asigure, în mod individual sau prin aranjamente de cooperare, încheierea unor acorduri oficiale de HNS, cu furnizarea unor resurse adecvate, care să susțină forțele lor alocate Alianței, în timp de pace, criză și război;
- *al furnizării*, ce arată că HNS este un adaos fundamental la susținerea organică și va fi furnizat de către HN în cea mai mare extindere posibilă, pe baza legislației naționale, a priorităților naționale și capacităților reale ale HN;

- *al rambursării*, prin care plata pentru susținerea HNS se va face așa cum va fi convenită între națiuni;
- *al economiei*, ce subliniază că planificarea și executarea HNS trebuie să reflecte cea mai efektivă, eficientă și economică utilizare a resurselor disponibile, în scopul îndeplinirii cerințelor;
- *al vizibilității*, care stipulează că informațiile privind acordurile HNS pentru forțele NATO trebuie să fie furnizate comandantului NATO respectiv.

Respectarea celor șapte principii constituie garanția realizării la parametri optimi a HNS.

Pe de altă parte, potrivit *MC 334/1* și *NATO Logistics Handbook*, Alianța aplică, în domeniul HNS, *politici generale* clare, ce definesc rolul părților implicate în planificarea acestui sprijin, dar și *politici suplimentare*, specifice SNs, HNs și comandanților NATO, care armonizează planificarea HNS cu conceptul strategic al NATO.

Politicile generale subliniază:

- responsabilitatea HNs și SNs, în coordonare cu comandanții NATO respectivi, pentru planificarea și desfășurarea HNS;
- coordonarea planificării HNS pentru sprijinirea forțelor multinaționale de către marii comandanți din NATO sau comandanții subordonați;
- planificarea HNS, când o SN nu este specificată, de către HNs și marii comandanți NATO sau subordonații lor desemnați;
- planificarea HNS cât mai specifică, ori de câte ori este posibil de executat, și cât mai adecvată, în special când este destinată utilizării resurselor civile, dar și o abordare generică a planificării, dată fiind varietatea opțiunilor de desfășurare;

⁵ Cf. *MC 334/1 NATO Principles and policies for Host Nation Support (HNS)* și *NATO Logistics Handbook*, cap. 12.

- considerarea planificării capacității de susținere a HNs ca parte a Procesului de Planificare a Forței sau includerea acesteia în ea;
- faptul că procedeele de planificare vor fi cât mai tipizate posibil, pentru a asigura o reacție dinamică și flexibilă la orice necesitate operațională.

Politicile specifice ale SNs vizează:

- identificarea cerințelor HNS, pentru fiecare tip de unitate în parte, în sprijinirea unei opțiuni operaționale și negocierea furnizării de susținere a HN, cu HNs sau, unde este cazul, cu comandantul NATO respectiv responsabil;
- informarea HNs și a respectivilor comandanți NATO cu privire la schimbările față de susținerea națiunii, dacă acestea au loc;
- raportarea statutului negocierilor susținerii HN către comandantul (comandanții) NATO respectivi.

Națiunile-Gazdă au drept politici specifice:

- să înștiințeze SNs/respectivii comandanți NATO despre capacitatea lor de a furniza HNS, ca urmare a unor cereri specifice și generice, și să-i încunoștințeze cu privire la schimbările semnificative în capacitate, dacă au loc; totodată, națiunile sunt încurajate să identifice capabilitatea generală de HNS, pentru a evalua un potențial suplimentar de susținere;
- să asigure cooperarea necesară și coordonarea între sectoarele lor civile și militare, spre a da cea mai bună utilizare resurselor limitate pentru HNS;
- să-și revizuiască cerințele proprii privind planurile și coordonarea între sectoarele lor civile și militare, pentru a da cea mai bună întrebuințare resurselor de HNs;
- să-și mențină controlul asupra propriilor resurse, ca națiuni susținătoare, exceptând situația în care un asemenea control nu poate exista.

Politicile specifice comandanților NATO se referă la:

- autorizarea prealabilă acordată marilor comandanți NATO de către SNs de a negocia și încheia acorduri de HNS în numele acestora⁶;
- delegarea subordonaților lor cu autoritatea de a negocia acorduri de HNS și, unde e cazul, de a încheia acorduri în numele SN, acorduri supuse anterior atenției lor;
- participarea comandanților NATO desemnați la negocieri bi sau multilaterale între națiuni pentru HNS;
- autorizarea comandanților NATO de la nivelurile corespunzătoare de a pretinde informări cu privire la bunurile HNS desemnate și convenite de către HNs să susțină forțele de sub comanda lor;
- stabilirea de către comandanții NATO de la niveluri corespunzătoare de cerințe ilustrative cu privire la HNS și încheierea de acorduri cu potențialele HNs;
- negocierea între națiuni a rambursării cheltuielilor;
- faptul că HNS are prioritate, în execuția planurilor operaționale ale Alianței de către comandanții NATO.

NATO prevede necesitatea implementării acestor principii și politici în concepte, doctrină, directive și proceduri, de acord cu națiunile. În privința *planificării HNS*, dacă, până în 1992, aceasta era considerată exclusiv o preocupare națională, după Conferința șefilor logisticii din țările NATO (SNLC), ea s-a extins asupra organizației și celorlalte state membre. Noul concept strategic al Alianței implică în planificarea HNS comandamentele NATO, ce au autoritate în coordonarea acesteia, potrivit *MC 319/2 - Principii și politici*

⁶ *MC 319/2 - Principii și politici logistice ale NATO* arată că comandantul NATO este autorizat să stabilească cerințele de HNS, în scopul punerii pe prioritate a furnizării HNS și a resurselor locale, a inițierii planificării și a negocierilor privind HNS, să încheie, pentru comandamentele NATO multinaționale și alte entități finanțate în comun, acorduri de HNS, să stabilească cerințele de mișcare și transport (M&T) și să inițieze, pună pe prioritate, coordoneze și armonizeze mișcările în sprijinul misiunilor NATO.

logistice ale NATO, document care dă comandamentelor Alianței posibilitatea de a include HNS în domeniul logistic.

Procesul concret de planificare a HNS presupune următoarele *etape* succesive:

- transmiterea Cererii de Sprijin al Națiunii-Gazdă (HNSREQ) și elaborarea Memorandumului de Înțelegere (MOU);
- elaborarea Declarațiilor de Cerințe (SOR) Inițiale;
- elaborarea Acordului Tehnic (TA) pentru acordarea HNS;
- elaborarea Declarației de Cerințe (SOR) Detaliată;
- elaborarea Aranjamentelor de Implementare Întrunită (JIAs).

Declanșarea planificării HNS se face prin stabilirea unei nevoi de HNS pentru operațiile multinaționale conduse de Alianță, proces la care sunt angajați reprezentanții Comandamentului Aliat pentru Operații și SNs identificate, care analizează capacitățile de sprijin disponibile ale NATO și discută îndrumarul general, pentru a determina obiectivul HNS necesar și orice cerințe sau restricții aplicabile sprijinului propus. Prin reglementări cu HN se planifică: accesul forțelor, sănătatea și securitatea personalului, economia de război, problemele refugiaților. Principiul autonomizării presupune ca HN să stabilească strategia, starea finală căutată și prioritățile pentru a răspunde nevoilor populației. Un sprijin eficace al HN va fi posibil doar dacă se îndeplinesc unii factori, ca: existența unui Acord al HN cu SN, existența autorizațiilor diplomatice pentru survolul HN, stabilirea Acordului SOFA, a regulilor de angajare, obținerea autorizațiilor de debarcare a personalului și materialelor forței în HN, a autorizațiilor care să permită navelor de război și de sprijin de a pătrunde în apele teritoriale ale HN.

Pe scurt, putem afirma că planificarea bună și respectarea întregului algoritim al activităților asigură, și în cazul HNS, reușita operației sau acțiunilor.

Capitolul 2

MANAGEMENTUL ACORDĂRII HNS

2.1. Sistemul de management privind acordarea HNS

Sistemul de management privind acordarea HNS este ansamblul de factori de decizie, relații, responsabilități și acțiuni din planul elaborării deciziilor legate de HNS.

Scopul acestui sistem este inițierea de decizii și acțiuni în domeniul specific al acordării HNS, ce revine factorului militar, care are obligații proactive, din perspectiva proceselor și mecanismelor implicate de HNS.

Sistemul de management privind HNS cuprinde sistemul de management integrat HNS al comandamentelor NATO autorizate și sistemele de management HNS ale HN și SNs, membre NATO. Acestea au câte un Comitet Director HNS (Comitet Director Întrunit, pentru comandamentul NATO autorizat, HNS SC), un Consiliu de Management HNS (HNS MC), ca elemente de bază ale Sistemului de Management HNS.

Comitetul Director HNS al Națiunii-Gazdă (HNS SC) conduce și coordonează toate activitățile privind acordarea de către țara respectivă a HNS. Prezidat de ministrul apărării al țării respective, HNS SC include: înalți reprezentanți ai structurilor din Ministerul Apărării și din cadrul altor ministere, agenții și structuri guvernamentale.

Consiliul de Management HNS al Națiunii-Gazdă (HNS MC) desfășoară activitatea de analiză și elaborare a documentelor specifice HNS și coordonarea comună a implementării planurilor de acordare de către HN a HNS. Acesta este prezidat de șeful Direcției Logistice din Statul Major General al Armatei Țării-Gazdă și are în componență:

experți din structurile Ministerului Apărării și din celelalte ministere, agenții și structuri guvernamentale.

HNS MC funcționează pe șapte module de lucru: Politici de Integrare Euro-Atlantică; Juridic, Administrativ, Ordine Publică și Protecția Mediului; Financiar și Managementul Achizițiilor; Infrastructură; Sprijin Medical; Resurse; Monitorizare.

Relațiile care se stabilesc la nivelul structurilor de decizie, în cadrul sistemului de management HNS, sunt definite de acordurile privind statutul forțelor armate străine ce staționează, intră/ies, operează sau se află în tranzit pe teritoriul țărilor-gazdă (SOFA), acorduri bilaterale suplimentare SOFA, în cazul activităților forțelor unor state membre ale Parteneriatului pentru Pace pe teritoriul țărilor-gazdă. Activitatea țărilor membre ale PfP pe teritoriul statului-gazdă și tranzitarea acestuia de către forțe ale țărilor PfP sunt permise în cadrul Operațiilor de Răspuns la Criză (CRO), inclusiv Operații de Sprijin al Păcii (PSO) conduse de NATO, ONU și OSCE, neprevăzute de art. 5 al Tratatului Atlanticului de Nord, desfășurate sub mandat al Consiliului de Securitate ONU sau de către OSCE, a Operațiilor de Tranzitare a teritoriului, ca și pe timpul desfășurării exercițiilor militare conduse de NATO.

Trebuie menționat aici că managementul HNS ține cont de caracterul limitat și strict determinat de îndeplinire a mandatelor specifice emise de Consiliul de Securitate al ONU sau OSCE de către forțe ale SNs pe teritoriul HN, în cadrul CRO, inclusiv PSO conduse de NATO, ONU și/sau OSCE, neprevăzute de art. 5 al Tratatului de la Washington.

Pentru operații militare combinate complexe executate prin mandat specific emis în condițiile prezentate mai sus, ca și pentru operațiile de tranzitare asociate, participarea unor contingente naționale ale statelor membre PfP, dar și nemembre NATO sau PfP, în cadrul conceptului CJTF, este

condusă pe baza unui Acord Multilateral SOFA asociat operației militare.

În operațiile întrunite multinaționale - precizează *Doctrina pentru operațiile întrunite multinaționale*, în *Secțiunea a 8-a, Sprijinul acordat de Națiunea-Gazdă* -, se poate încredința mandat comandantului Forțelor întrunite multinaționale / comandantului contingentului național care să negocieze aranjamente cu autoritățile guvernamentale naționale din zona sa de operații, pentru: acordarea de sprijin; înființarea unor structuri oficiale de coordonare și stabilire de proceduri; acordarea asistenței militare autorităților civile. Negocierile detaliate sunt încredințate de obicei personalului CIMIC.

Planurile, contractele și aranjamentele încheiate cu agențiile civile și militare, de exemplu memorandumuri de înțelegere, planurile pentru sprijinul acordat de țara-gazdă, aranjamente tehnice și acorduri generale, trebuie să fie pregătite de către o autoritate unică din teatru, în numele comandantului Forțelor întrunite multinaționale / comandantului contingentului național.

Unele efecte nedorite pot fi contracarate de către comandantul Forței întrunite multinaționale / comandantul contingentului național, prin înființarea, la începutul operației, a unor structuri oficiale de coordonare și proceduri de cooperare între autoritățile civile și comandanții de la toate nivelurile.

La nivelul HN, Ministerul Apărării din țara respectivă are rol integrator al activităților specifice din domeniu, în cadrul Sistemului de management HNS. Acesta coordonează direct sau în relație cu celelalte ministere, agenții și structuri guvernamentale, activitățile de planificare și execuție destinate acordării HNS.

În raporturile Comandament NATO autorizat – HN, autoritatea de coordonare a elaborării MOUs și TAs revine celui dintâi.

2.2. Domenii potențiale de sprijin al aliaților și partenerilor

Pentru acordarea HNS este esențială identificarea direcțiilor și domeniilor potențiale în care HN poate acționa în ajutorul aliaților și partenerilor. O dată identificate, domeniile de referință HNS sunt incluse în *Catalogul de Planificare a Capabilităților HNS* al Națiunii-Gazdă. Materializarea sprijinului acordat de HN se regăsește, în detaliu, în: facilitățile specifice, echipamentele, materialele, serviciile și diferitele elemente de infrastructură care vor fi puse la dispoziția forțelor SNS în situațiile stipulate prin acorduri.

HNS include ca *domenii de referință* următoarele:

- tranzitarea teritoriului național și a spațiului aerian;
- recepția forțelor;
- staționarea permanentă și operarea pe teritoriul național;
- rotirea contingentelor multinaționale cu utilizarea capabilităților HNS naționale;
- utilizarea infrastructurii de transport și a capabilităților feroviare, portuare și aeroportuare;
- capacități de depozitare militară și civile, inclusiv centre regionale;
- prepoziționarea stocurilor Alianței;
- facilități pentru desfășurarea exercițiilor NATO/PfP.

Pentru tranzitarea teritoriului și a spațiului aerian al HN, aceasta din urmă poate pune la dispoziția forțelor SNS: porturi de debarcare-îmbarcare (SPOD/Es), aeroporturi de debarcare-îmbarcare (APOD/Es) și terminale de cale ferată de debarcare-îmbarcare (RPOD/Es). Capabilitățile respective vor avea un caracter integrat, asigurând toate facilitățile (cazare, hranire, spații de lucru, depozitare, mentenanță, realimentare cu combustibili, asistență medicală, servicii de transport pentru personal și toate clasele de materiale, militare și civile).

De asemenea, vor asigura operarea și transportul multimodal (oferind acces rapid la infrastructura de transport

rutier și feroviar și detașamente de încărcare-descărcare, transfer cargo și dirijarea circulației, dotate cu echipamente tehnice adecvate); echipe de legătură dotate cu echipamente de comunicații interoperabile cu NATO; radionavigație și supraveghere aeriană, prin dotarea cu sisteme moderne afectate acestui scop, interoperabile cu NATO; protecția forței, prin sisteme de supraveghere, dispozitive de protecție și securitate pe timpul staționării temporare, dar și pentru protecția convoaielor de transport pe căile rutiere și feroviare, precum și protecția liniilor de comunicații; prevenirea și stingerea incendiilor și sprijin medical de urgență.

Activitatea de prepoziționare a stocurilor de echipamente și materiale ale NATO presupune amplasarea din timp a unor stocuri în zone de importanță strategică de pe teritoriul HN. Zonele sunt alese astfel încât să poată fi folosite unele APOD/Es sau unul ori mai multe SPOD/Es existente pe teritoriul lor și să ofere acces la infrastructura de transport feroviar și rutier.

În legătură cu exercițiile NATO/PfP, HN oferă o serie de facilități de desfășurare a acestora, incluzând condiții de derulare a unei game largi de exerciții militare, inclusiv prin trageri reale cu cea mai mare parte a sistemelor de armament existente, ca și condiții de cazare și hranire a personalului, de depozitare, asigurare a asistenței medicale, a PSI, spații de lucru și modalități de asigurare a pazei și protecției poligonului.

Dacă evaluarea domeniilor de sprijin al HN conduce la elaborarea Catalogului de Planificare a Capabilităților HNS al HN, ce oferă structurilor de planificare ale NATO și SNS informații potențiale primare esențiale, acestea pot obține alte date de interes asociate domeniului HNS din Baza de Date HNS a HN (HNS DB), existentă în format electronic, prin punctul de contact HNS național (HNS POC), Direcția Logistică din Statul Major General/Ministerul Apărării.

Detalierea cerințelor operaționale privind acordarea HNS de către HN, a facilităților specifice, echipamentelor, materialelor, serviciilor și altor elemente de infrastructură se face de către Comandamentele Strategice NATO, în procesul de planificare a sprijinului operațiilor, acestea fiind enunțate în cadrul proceselor de elaborare a MOUs, TAs și JIAs, potrivit procedurilor HNS consacrate.

2.3. Realizarea legăturii cu structurile HNS ale NATO și națiunile participante

Semnificația statuării principiului unicității punctului de contact HNS național și așezării acestuia între celelalte principii HNS pentru HN provine, apreciem, tocmai din faptul că legătura HN cu structurile HNS ale NATO se face prin punctul de contact HNS național (HNS POC), condiție ce operativizează strâns procesul în sine și relația NATO – HN.

Într-o succesiune logică, ce are ca nod de referință punctul de contact respectiv, Comandamentul NATO autorizat transmite aici Cererea de Sprijin al Națiunii-Gazdă (HNS REQ), Direcția Logistică din Statul Major General al HN înaintează, în replică, prin același punct, Comandamentului NATO scrisoarea de răspuns la aceasta, iar ulterior, Comandamentul NATO căruia i s-a delegat autoritatea negocierii MOU comunică la punctul de contact HNS național data și locul reuniunii reprezentanților HN cu cei ai Comandamentului NATO, urmând ca, apoi, la acea reuniune, aceștia să stabilească, împreună, principiile, documentația-cadru și soluția optimă de acordare a HNS.

Un traseu care nu ocolește punctul de contact național urmează și MOU, care, mai întâi, este elaborat în proiect de către Comandamentul Aliat pentru Operații (Comandamentul NATO căruia i s-a delegat autoritatea negocierii acestuia), având la bază Memorandumul de Înțelegere Permanent

(SMOU) negociat anterior. Forma sa finală (în proiect), elaborată de Comandamentul NATO delegat, după rectificările reieșite din comentariile SN și HN la proiectul MOU, este transmisă HN la punctul de contact național, iar aceasta va căpăta versiunea finală a MOU, după ce a fost îmbunătățită cu observațiile și comentariile din sesiunea Consiliului de Management HNS (HNS MC) și s-a analizat și aprobat la reuniunea Comitetului Director HNS (HNS SC). Această versiune finală, avizată de structurile naționale, este semnată în cadrul unei reuniuni a reprezentanților HN și Comandamentului NATO autorizat.

Aderarea SN și a HN la prevederile MOU se face prin semnarea NOA, în cadrul unei reuniuni tripartite, organizate de Comandamentul NATO delegat pentru negociere. După finalizarea MOU, Comandamentul Aliat pentru Operații sau Comandamentul căruia i s-a delegat autoritatea elaborării TA, împreună cu HN, înființează un Comitet Director Întrunit pentru acordarea HNS (JHNS SC), care va realiza TA și JIAs. Trebuie reiterat faptul că raporturile HN cu structurile HNS ale NATO sunt de colaborare, iar sistemul de conducere a activităților de planificare a HNS este prin coordonare între Comandamentul NATO autorizat și HN. Nici o activitate nu se întreprinde în afara acestei coordonări.

Divergențele eventuale și cerințele adiționale specifice invocate de una din SNs sunt precizate într-o Declarație de Intenție (SOI), iar aceasta este transmisă HN la punctul național de contact, înainte de prezentarea sa oficială. HN respinge sau acceptă (în care caz semnează) SOI.

Pe baza precizărilor făcute de Comandamentul NATO la Conferința de Planificare Inițială (IPC), SNs elaborează SOR Inițiale, pe domenii funcționale de sprijin (terestru, aerian, naval, securitate, transporturi, comunicații etc.).

După identificarea prin recunoaștere la nivel strategic, de către reprezentanți militari ai Comandamentului NATO și ai

SNs, a detaliilor de infrastructură reale și, pe baza cerințelor operaționale identificate, SNs elaborează SOR Inițiale, pe care le transmit Comandamentului NATO și HN.

Legătura SNs cu HN pentru confirmarea contribuției cu trupe și a locațiilor operaționale de dislocare se face prin Comandamentul NATO autorizat, care transmite aceste detalii la punctul de contact HNS național.

De asemenea, Comandamentul NATO transmite HN, la punctul de contact HNS național, cererea de autorizare a desfășurării recunoașterii la nivel tactic de către reprezentanți militari ai Comandamentului NATO și ai SNs.

De la SNs, HN primește SOR Detaliat, în urma identificării detaliilor de sprijin și potrivit cerințelor operaționale identificate.

Trebuie subliniată, în consecință, relația biunivocă ce se stabilește între SN și HN, în Procesul de Planificare a HNS, relație care, optimizată, va face ca activitățile din cadrul HNS să aibă un impact benefic asupra activităților forțelor Națiunilor Participante desfășurate pe teritoriul HN.

Capitolul 3

DIMENSIUNILE HNS PENTRU ARMATA ROMÂNIEI

3.1. România – țară furnizoare de securitate

Aderarea țării noastre la NATO a însemnat obținerea unor garanții viabile de securitate din partea Alianței, pe baza Clauzei privind apărarea colectivă cuprinsă în art. 5 al Tratatului de la Washington. Totodată, integrarea în NATO i-a dat României posibilitatea de a se manifesta ca un important furnizor de securitate și stabilitate în mediul regional, european și global. În noul context strategic, statul român, asemenea celorlalte noi state membre, face eforturi de a-și menține capacitatea defensive credibile și a continua dezvoltarea acestora, a transforma și dota armata pentru a asigura optimizarea capacității de apărare și a participa activ la efortul de apărare colectivă.

HNS este unul din elementele esențiale ale participării fiecărui stat membru, în raport cu capabilitățile de care dispune, la misiuni comune de apărare colectivă. În efortul apărării colective, ce incumbă totalitatea măsurilor luate și acțiunilor întreprinse de structurile militare interaliate pentru întârzierea, oprirea sau respingerea agresorului, HNS reprezintă un factor de mare importanță, care crește aportul României, ca HN, la îndeplinirea misiunilor de către forțele Alianței.

Țara noastră, ca stat membru NATO, este obligată să acționeze pentru întărirea forțelor proprii, spre a fi aptă să ducă un război de apărare națională, a participa cu o cantitate de forțe la efortul colectiv de apărare în cadrul Alianței și a lua parte la dezvoltarea și menținerea unui mediu de securitate

favorabil protejării intereselor sale. Pe traseul acestor obligații, România are posibilitatea și capacitatea de a face ca interferența acțiunilor sale ce vizează apărarea națională și apărarea colectivă⁷ să fie optimă. Întrepătrunderea optimă a unor elemente ale apărării naționale cu cele ale apărării colective va duce la optimizarea ambelor domenii, determinând ca țara noastră să se afirme și mai consistent drept sursă generatoare de securitate în regiunea Europei Centrale și de Sud-Est, din spațiul euro-atlantic, și în regiuni unde misiunile și responsabilitățile Alianței o cer.

Puterea economică apreciabilă a României va avea un impact pozitiv asupra capabilităților de care ea dispune și pe care le poate oferi Alianței în cadrul HNS. Potențialul material și uman, dar și poziția geostrategică reprezintă atuuri importante în îndeplinirea, în viitor, a unor roluri aliate complexe, printre care și cel de HN. Modernizarea continuă a sistemului său de securitate și creșterea capacității statului român de a se impune în noua calitate de membru NATO sunt garanții ale amplelor posibilități de implicare în acțiunea de HNS. Reforma armatei române amplifică rolul acesteia în misiunile Alianței, prin dezvoltarea capacităților de proiecție a puterii pentru asigurarea securității în spațiul de sud-est al NATO, de participare la misiuni de combatere a terorismului și gestionare a păcii în alte zone, cum este cea a Orientului Mijlociu și Apropiat.

Realizarea, modernizarea sau întreținerea infrastructurii naționale destinate HNS, a facilităților pe care România le poate pune la dispoziția structurilor Alianței sunt activități care

⁷ Vezi general-locotenent dr. Sorin IOAN, *Rolul Forțelor Terestre în asigurarea securității României – țară membră NATO*, în volumul „Provocări la adresa securității și strategiei la începutul secolului XXI”, de la Sesiunea de comunicări științifice cu participare internațională a Universității Naționale de Apărare, din 14-15 aprilie 2005, Secțiunea Apărare și Securitate Națională, Editura Universității Naționale de Apărare, București, 2005, pp. 447-448.

depind nemijlocit de calitatea guvernării și de dezvoltarea durabilă a țării, de acțiunea responsabilă a componentelor implicate ale societății, dar și de angajarea tuturor membrilor săi în realizarea unei economii de piață funcționale, în îmbunătățirea cadrului legislativ și a funcționării justiției, a capacității administrative, înfăptuirea reformelor economice și combaterea corupției.

Deși între capabilitățile acordate de România, ca HN, și corupție, de exemplu, nu pare să existe nici o legătură, aceasta din urmă diminuează încet, dar sigur potențialul economic și de infrastructură al statului, afectează creșterea și dezvoltarea economico-socială și, implicit, posibilitatea de întreținere și sporire a capabilităților necesare. Pierderile economice importante pe care le produce criminalitatea economică, cea financiară și de altă natură slăbesc forța societății de a susține sectoarele și componentele care se pun la dispoziția Alianței.

Calitatea și funcționalitatea acordării HNS depind, prin urmare, de nivelul dezvoltării economice, al productivității sociale, de performanța economică a statului, de stabilitatea politică, economică și socială.

Ritmul accelerat în care țara noastră reușește să depășească rămănerile în urmă din domeniul tehnologiei informațiilor, al comunicațiilor fixe și mobile, al guvernării electronice reprezintă un pas semnificativ înainte în implementarea proiectelor din programul HN.

Dinamismul economiei și, complementar cu acesta, consolidarea capabilităților oferite de România în cadrul HNS vor fi stimulate corespunzător de apropiata integrare în UE, când perspectivele de dezvoltare a tuturor domeniilor de activitate vor spori, prin sprijinul și solidaritatea partenerilor europeni. Din interiorul UE, România va putea să-și mărească performanțele economice, competitivitatea, abilitatea de a folosi noile tehnologii în conexiunile și structurile HNS, de a lua parte activă la PESC, la misiunile NATO și a genera

stabilitate și securitate regională. Optând pentru valorile europene și un mediu de securitate stabil, România va face tot ce este posibil pentru apărarea intereselor sale și ale aliaților.

Corelarea strânsă a activităților desfășurate ca HN cu cele ale celorlalte națiuni ale NATO se va regăsi obiectivată în dimensiunea HNS, în cadrul căreia Armata României va îndeplini, ca instituție militară aparținând unui membru al Alianței, un complex de *misiuni*:

- contribuția armatei la asigurarea securității naționale la pace;
- apărarea României și a celorlalte state aliaste;
- aportul la întărirea stabilității regionale și globale, inclusiv prin folosirea instrumentului diplomației apărării;
- sprijinirea instituțiilor statului și a autorităților locale, la urgențe civile.

Rolul politic și militar pe care țara noastră și-l va asuma la nivelul structurilor integrate și în postura de HN nu este doar un proces tehnic și militar de interoperabilitate și standardizare, de încadrare riguroasă într-o schemă ce trebuie respectată ad litteram, ci și unul de performanță umană și materială, de responsabilitate și responsabilizare, de cooperare și pregătire, precum și de transparență, dacă este privit din contextul informațiilor ce sunt reciproc disponibile aliaților, ca și Comandamentelor NATO. Prin aceasta, interesele organizației sunt promovate și protejate, iar deficitul de securitate redus la minimum. Mecanismele puse în mișcare de țara noastră în cadrul HNS trebuie să fie eficiente și perfect funcționale, dintr-o responsabilitate care transcende obligațiile ce decurg din calitatea de membru al Alianței sau înțelegerile bilaterale ori multilaterale încheiate de HN cu organizațiile NATO și națiunile ce furnizează forțe care operează pe teritoriul național și care provine, în același timp, din dorința noastră de a juca un rol de substanță în ecuația securității europene și euro-atlantice, în asigurarea păcii și stabilității la nivel regional și global.

3.2. Capabilități oferite de România

Efortul de inventariere a elementelor de asistență militară și civilă pe care țara noastră le poate pune, în calitate de HN, la dispoziția forțelor aliaste și organizațiilor NATO, desfășurate sau în tranzit pe teritoriul României, la pace, crize sau conflict, s-a materializat în *Catalogul de Planificare a Capabilităților HNS ale României (RO-HNS CAPCAT)*, ce va facilita planificarea HNS la nivel strategic, oferind structurilor de planificare ale Alianței și SNs informații primare foarte importante.

De la punctul de contact HNS național (RO-HNS POC), de la Direcția Logistică (J4) a SMG/MApN se pot obține informații detaliate asupra ofertei HNS a României. Accesul rapid la date de interes din domeniul HNS se face prin apel la *Baza de Date HNS a României (RO-HNS DB)*, în format electronic ADAMS, care este disponibilă structurilor NATO, folosind infrastructura informatică CRONOS.

De notat că, în procesul de planificare a sprijinului operațiilor, Comandamentele NATO stabilesc cerințele operaționale de detaliu privind acordarea de către țara noastră a HNS (diverse facilități, materiale, echipamente, servicii, alte elemente de infrastructură).

Potrivit cap.VI al *Concepției și procedurilor generale privind acordarea de către România a Sprijinului Națiunii-Gazdă (HNS) pentru acțiunile militare ale statelor membre NATO și parteneri pe teritoriul național*, domeniile potențiale în care țara noastră poate acorda sprijin vizează:

1. Capabilitățile de sprijin direct al procesului de primire, staționare temporară și continuare a deplasării forțelor (RSOM);
2. Facilitățile de instruire, poligoane de antrenament;
3. Prepoziționarea stocurilor de echipamente și materiale;

4. Infrastructura națională de transport;

5. Infrastructura de comunicații și informatică.

Primul grup de capacități include capacitățile-cheie pentru procesul de planificare și execuție a primirii, staționării temporare și continuării deplasării forțelor, astfel: porturi de debarcare-îmbarcare (SPOD/Es); aeroporturi de debarcare-îmbarcare (APOD/Es) și terminale de cale ferată de debarcare-îmbarcare (RPOD/Es). Fiecare port și aeroport identificat ca SPOD/E, respectiv APOD/E, potențial dispune de facilități de cazare, hrănire, spații de lucru, depozitare, mentenanță, realimentare cu combustibili, asistență medicală, servicii de transport pentru personal și toate clasele de materiale, militare și civile, ceea ce conferă acestor capacități un caracter integrat.

Alte caracteristici ale porturilor și aeroporturilor identificate ca SPOD/E, respectiv APOD/E, potențiale se referă la: operarea și transportul multimodal (permit acces rapid la infrastructura de transport rutier și feroviar, dispun de detașamente de încărcare-descărcare, transfer-cargo și dirijarea circulației, dotate cu echipamentele tehnice necesare); echipele de legătură (compuse din ofițeri de legătură, dotați cu echipamente de comunicații interoperabile NATO); sisteme de radionavigație și supraveghere aeriană interoperabile NATO; dispozitive de protecție și securitate a forței pe timpul staționării temporare (protecția convoaielor de transport rutier și feroviar, a liniilor de comunicație se asigură cu formațiuni de poliție militară); facilități de prevenire și stingere a incendiilor și sprijin medical de urgență.

În cazul desfășurării unor operații militare conduse de NATO, în cadrul conceptului de apărare colectivă, România se oferă să ia unele măsuri complexe care să asigure pregătirea din timp de pace a teritoriului național pentru acordarea HNS. Astfel, țara noastră poate să pună la dispoziție terminalele de cale ferată ce ar putea fi folosite pentru debarcare/îmbarcare,

porturile, aeroporturile și facilitățile de sprijin din imediata apropiere a acestora, pentru a se realiza recepția rapidă a Forței de Reacție a NATO și a se susține fluxurile de resurse umane și materiale către teatrul de operații.

Potrivit *Concepției și procedurilor generale privind acordarea de către România a HNS*, în situația ducerii unor Operații de Răspuns la Criză (CRO), inclusiv de Sprijin al Păcii (PSO), România este gata să-și asume Rolul de Conducător (LN) sau Specializări de Rol (RSN), pentru furnizarea unor resurse vitale întregului teatru de operații sau unor unități și formațiuni militare destinate sprijinirii proceselor critice din logistica teatrului de operații respectiv.

Pentru situațiile în care vor avea loc operații de tranzitare a teritoriului național, organele abilitate ale statului român vor putea oferi o gamă largă de servicii de transport de personal și mărfuri la nivel strategic, prin intermediul infrastructurilor de transport, ce asigură legături între localități și dincolo de frontierele administrative, precum și cu spațiul european și mondial.

Aceste infrastructuri se află în prezent fie în proprietatea publică, fie în cea privată, a regiilor, companiilor sau societăților naționale. Utilizarea infrastructurilor de transport publice este liberă și nediscriminatorie, iar transporturile militare pe această cale se desfășoară în baza unor acorduri tehnice permanente între M.Ap.N. și companiile naționale de transport.

În viitor, rețeaua națională de transport se va îmbunătăți simțitor, oferind posibilități mult mai mari pentru HNS. Programul guvernamental "Amenajarea teritoriului și transporturi", ce se întinde până în 2015, are, de exemplu, ca obiective specifice elemente care vor conferi o nouă calitate capacităților oferite de România aliaților:

- soluții tehnice și tehnologice pentru întreținerea, reabilitarea, modernizarea și înnoirea infrastructurii transporturilor, inclusiv a punctelor de trecere a frontierei;
- dezvoltarea regională a transporturilor;
- optimizarea fluxurilor de transport, prin analiza matricilor origine-destinație;
- noi tehnologii de transport multimodal Short-Sea Shipping, Ro-Ro, Ro-La și ferry;
- administrarea informațională a infrastructurii din transporturi pe moduri de transport;
- asigurarea măsurilor de protecție specială pentru mediu și participanții la trafic;
- tehnologii, sisteme, proceduri și echipamente pentru creșterea confortului și a siguranței în transporturi, inclusiv prin prevenirea stărilor defectuoase și erorilor umane;
- modernizarea, ingineria și managementul traficului;
- transportul mărfurilor periculoase;
- accidentologia și protecția vieții;
- tehnici și tehnologii de instruire, testare și antrenament;
- promovarea parteneriatului public-privat în transporturi etc.

Atingerea, prin îndeplinirea acestor obiective, a nivelului performanțelor impune calității transporturilor pe plan mondial va avea un impact pozitiv remarcabil asupra inventarului de capacități aferente oferite de țara noastră pentru HNS.

Fără îndoială că România dispune de capacități adecvate, pe care se angajează să le pună la dispoziția forțelor militare, inclusiv în cazul unor operații desfășurate de coaliții ad-hoc, destinate combaterii acțiunilor teroriste îndreptate împotriva națiunilor aliate sau parteneri și asigurării securității și stabilității internaționale, ca și în cazul ducerii unor Operațiuni de Asistență în caz de urgență civilă, pentru limitarea și înlăturarea efectelor dezastrelor provocate sau

calamităților naturale majore, inclusiv accidente nucleare, biologice sau chimice.

Un aport de capacitate semnificativ îl poate avea țara noastră în domeniul facilităților de depozitare, militare și civile, a diferitelor stocuri pe tipuri sau clase de materiale, cu posibilități de acces rapid la infrastructura națională de transport strategic. Din acest punct de vedere, România este în măsură să constituie, la pace, Capacități de Depozitare Integrate care să aparțină structurilor NATO.

În cadrul contribuției particularizate a României la HNS putem include, de asemenea, constituirea de sedii pentru Comandamente ale Alianței, caz în care dispunem de numeroase imobile și terenuri militare sau civile adecvate instalării unor astfel de structuri importante.

Oferta de capacități a statului român include, totodată, o gamă completă de facilități de instruire și poligoane de antrenament ce pot fi utilizate în executarea tuturor tipurilor de exerciții militare conduse de NATO.

În mod concret, printre capacitățile oferite de România pentru HNS se înscriu facilități mai vechi, dar și facilități mai noi, moderne, realizate în ultimii ani, ca urmare a operaționalizării programelor de pregătire a aderării la NATO și de realizare a integrării depline în Alianță. Este vorba de: importante terminale de cale ferată; aerodromuri militare și aeroporturi civile, cu instalațiile disponibile, aflate la standarde NATO (piste, căi de rulare, platforme pentru aeronave de transport aerian strategic, spații de parcare aeriană tactică și pentru aeronave în tranzit, spații de staționare, hangare de mentenanță, spații de testare a motoarelor aeronavelor, de depozitare a armamentului și munițiilor, facilități de sprijin pentru aeronave vizitatoare, servicii de intervenție și pompieri, echipamente de transmisiuni și protecția navigației, căi de comunicații rutiere și feroviare, turnuri de control al zborului, serviciu meteo, capacități de depozitare și instalații de

distribuție a combustibilului de aviație, căi de acces, clădiri pentru birouri operații aeriene și exploatare și comandamentul bazei aeriene etc.); poligoane de instrucție, trageri și aplicație pentru diverse eșaloane ale forțelor terestre, poligoane de antrenament pentru diverse specialități (inclusiv în domeniul apărării NBC), poligoane de aviație și pentru trageri antiaeriene; porturi aeriene de debarcare, manevrare și susținere a aeronavelor NATO; servicii de trafic aerian pe timpul survolării spațiului aerian al României de către aeronave militare ale statelor NATO și parteneri; facilități pentru realimentare cu carburanți; bază de reparații pentru tehnica de luptă a forțelor maritime; facilități în porturile maritime și fluviale; infrastructură navală și aeriană; infrastructură de depozitare a echipamentelor militare.

Menționăm, în context, că Ministerul Apărării Naționale a semnat, în 1994, un contract-cadru cu compania americană Northrop Grumman, care prevede furnizarea de către partenerul american a unei game de servicii și asistență în probleme ce țin de modernizarea și managementul bazelor militare, în scopul îndeplinirii de către acestea a standardelor NATO privind HNS.

Este evident că, în continuare, România va face tot ce este posibil pentru a realiza obiectivul fundamental de îndeplinire a angajamentelor asumate din perspectiva calității de membru al NATO, și includem aici obligațiile de HN, care îi solicită sporirea nivelului de operaționalizare a forțelor și capacităților, pentru acoperirea cu succes a întregii game de misiuni ale Alianței.

Participarea activă la operațiunile și misiunile NATO în teatre îndepărtate va fi coroborată strâns cu pregătirea pentru a oferi un sprijin consistent și eficient pe teritoriul național.

Guvernul României face eforturi constante de asigurare a resurselor necesare apărării, deși, probabil, îi va fi dificil să destine un procent de 2,38% din PIB pentru cheltuielile de

apărare până în 2007.⁸ Parte din bugetele anuale ale M.Ap.N. și M.A.E. constituie plăți ale contribuției la bugetele militar și civil ale NATO. Vom mai accentua aici și preocuparea Parlamentului și Guvernului de a introduce în legislația națională a exceptării de la plata taxelor vamale a forțelor statelor membre NATO în tranzit pe teritoriul României, ca și de a contribui și participa la Programul NATO de Investiții în domeniul Securității (NATO Security Investment Programme – NSIP)⁹, în scopul îmbunătățirii capacităților noastre de a sprijini securitatea colectivă a aliaților din cadrul NATO. În acest Program vor fi incluse unele obiective de infrastructură strategică în interes major, cuprinse în Pachete de Capabilități specifice, deduse din *Situația privind starea infrastructurii strategice de interes major pentru România și Alianța Nord-Atlantică*, elaborată la nivelul M.Ap.N.

Revenind la domeniul capacităților, vom arăta că, pentru cazul în care logistica specifică NATO este realizată de către Guvernul României, ca HN, documentele de HNS prevăd relațiile ce ar urma să fie statornicite între NATO, Guvern și populația civilă, măsurile de cooperare civili-militari (CIMIC), între comandanții forțelor NATO, agențiile guvernamentale și neguvernamentale, organizațiile particulare și alte autorități, pe timpul cât aceste forțe sunt staționate, sprijinite sau angajate pe teritoriul țării noastre.

Potrivit metodologiei de acordare a HNS, România trebuie să-și fundamenteze oferta pe Memorandumuri de Înțelegere (MOUs), Acorduri Tehnice (TAs) și Aranjamente de Implementare Întrunită (JIAs), încheiate cu celelalte state membre ale NATO.

Concepția și procedurile generale privind acordarea de către România a HNS subliniază că pilonul central al acordării de către țara noastră a HNS îl reprezintă Memorandumul de

⁸ PPBS, www.mapn.ro/

⁹ Ibidem.

Înțelegere Permanent (SMOU) între România și Comandamentul Aliat pentru Operații. Pentru o anumită operație, reglementările HNS prevăd ca acordarea de către țara noastră a acestui sprijin să se bazeze pe un Memorandum de Înțelegere (MOU) specific. Aderarea SNs membre NATO la acest memorandum se va face prin NOA, iar SNs membre ale PfP și/sau țările nemembre NATO sau PfP vor putea adera la memorandum tot printr-o NOA, potrivit Concepției Strategice NATO și în cadrul CJTF, pe baza unui Acord Bilateral Suplimentar SOFA, între România și SN respectivă și a unui Acord Multilateral SOFA asociat cu operații militare combinate complexe.

Produsele și serviciile necesare forțelor armate străine pentru subzistență, operare și mentenanță, în vederea îndeplinirii mandatului, pe timpul staționării, intrării-ieșirii, operării și tranzitului pe teritoriul României, vor fi achiziționate prin structurile specializate ale M.Ap.N. În situațiile de criză, urgențe civile și la război, achiziționarea se va face exclusiv prin structurile abilitate ale M.Ap.N., în vreme ce la pace se va putea apela opțional la serviciile de asistență din domeniile încheierii contractelor oferite de structurile specializate ale M.Ap.N.

La încheierea contractelor de achiziție a produselor și serviciilor și de închiriere a bunurilor mobile și imobile necesare CJTF pentru îndeplinirea mandatului acordat se va respecta cu strictețe legislația națională și internațională în domeniu.

M.Ap.N. va garanta, prin structurile sale, calitatea produselor și serviciilor achiziționate, prețuri de achiziție la produse și servicii la nivelul prețurilor de achiziție a produselor și serviciilor contractate de el însuși, precum și legalitatea procedurilor de achiziție.

Prin intermediul Bazei de Date HNS (ROHNS DB), M.Ap.N. va pune la dispoziția SNs, la cerere, toate informațiile

privitoare la agenții economici autorizați pentru comercializarea produselor și serviciilor necesare forțelor armate străine, în cantitățile solicitate și la standardele de calitate impuse de beneficiari.

Membrii Forței, componente civile și familiile lor vor putea să achiziționeze produse și servicii pentru consum propriu de pe piața locală, în condiții similare cu cetățenii români. Forțele armate străine vor achiziționa, prin contracte realizate cu structurile abilitate ale M.Ap.N.: produse din stocul M.Ap.N. sau de pe piețele civile; servicii prestate de structuri specializate ale M.Ap.N. sau de către agenți economici civili; imobile, spații, terenuri și facilități de depozitare civile în vederea închirierii.

Concluzionând la acest capitol important al HNS, vom accentua faptul că autoritățile române sunt preocupate în cel mai înalt grad de modernizarea tuturor componentelor infrastructurii strategice, activitate vitală pentru securitatea națională și cea colectivă.

Prin aceasta, facilitățile ce vor fi puse în viitor la dispoziția aliaților în cadrul conceptului de HNS vor fi mult mai numeroase și mai performante, optimizând întregul proces de sprijin al forțelor armate străine ce staționează, intră/ies, operează sau se află în tranzit pe teritoriul național al României. O infrastructură strategică dezvoltată științific, planificat, printr-un aport bugetar corespunzător, va adăuga elemente de dinamism, tehnicitate, confort și competitivitate activităților desfășurate în calitate de HN.

3.3. Armata României și HNS

Esențială în acordarea HNS de către România și în participarea Armatei României la HNS este fidelitatea față de principiile după care statul român și-a propus să se ghideze în domeniu. Acestea au un rol fundamental în execuția fluentă și

eficiență a activităților și sunt formulate astfel: 1. Principiul unicității punctului de contact; 2. Principiul responsabilității; 3. Principiul asigurării resurselor; 4. Principiul garantării autorității; 5. Principiul cooperării; 6. Principiul coordonării; 7. Principiul economiei resurselor; 8. Principiul transparenței; 9. Principiul flexibilității modalității de plată. Cele nouă principii garantează mobilitatea și flexibilitatea planificării HNS pentru toate părțile implicate – HN, SNs, comandamentele NATO.

Sistemul de management HNS al României este structurat potrivit reglementărilor NATO și include Comitetul Director HNS (RO-HNS SC), care conduce și coordonează toate activitățile ce țin de acordarea de către țara noastră a HNS, și Consiliul de Management HNS (RO-HNS MC), ce analizează și elaborează documentele specifice domeniului HNS, asigură coordonarea comună a implementării planurilor de acordare de către România a HNS.

Componenta și atribuțiile celor două structuri sunt detaliate în art. 68-69, respectiv art. 71-72 ale *Concepției și procedurilor generale privind acordarea de către România a HNS*.

De remarcat, totuși, neconcordanța dintre conținutul (corect) al cap. VII al documentului – Consiliul de Management HNS (RO-HNS MC) și Anexa nr. 4 a acestuia, unde se face vorbire despre structuri diferite (Agenția Națională pentru Controlul Armamentelor – desființată și înlocuită cu Direcția Controlul Armamentelor și Verificare, din Oficiul Central de Stat pentru Probleme Speciale; Ministerul Economiei și Resurselor – reorganizat ca Minister al Economiei și Comerțului; Ministerul Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Protecției Mediului – divizat în prezent în două ministere distincte: Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, respectiv Ministerul Mediului și Gospodării Apelor). Probabil că, la actualizarea documentului, Anexa în cauză nu a mai fost revizuită. Evident

că Sistemul de Management HNS (ROU-HNS MC) va arăta ca în anexa din finalul studiului nostru, unde, la modulul de lucru „Juridic, Administrativ, Ordine Publică și Protecția Mediului“, în locul Ministerului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Protecției Mediului, vom integra două ministere distincte – Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale și Ministerul Mediului și Gospodării Apelor, iar la modulul „Resurse“, vom reține, în opinia noastră, din fostul Minister al Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Protecției Mediului, doar noul Minister al Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale. Modulul „Monitorizare“ va include noua Direcție Controlul Armamentelor și Verificare din cadrul Oficiului Central de Stat pentru Probleme Speciale, în locul fostei Agenții Naționale pentru Controlul Armamentelor.

Revenind la problematica acordării HNS de către România, trebuie să arătăm că aceasta se fundamentează, potrivit art. 30 din același document, prin MOUs, TAs și JIAs, încheiate între statul nostru și alte state aliante sau parteneri.

Documentul precizează obligativitatea respectării de către forțele armate străine aflate pe teritoriul României a prevederilor legale și angajamentelor politice asumate de țara noastră la OSCE, în cadrul Măsurilor de Dezvoltare a Încrederii și Securității (CSBMs), și îndeosebi prevederile Tratatului privind Forțele Armate Convenționale în Europa (CFE) și Documentului de la Viena, ca și cele privind controlul importurilor/exporturilor de produse strategice. De asemenea, forțele armate străine trebuie să respecte cu strictețe legislația națională și internațională cu privire la protecția mediului.

Din ipostaza de HNS, România își asumă responsabilitatea de a asigura: cadrul legislativ care să permită desfășurarea optimă a activităților specifice HNS; asistența de specialitate HNS privind domeniile potențiale de sprijin; coordonarea și cooperarea între sectoarele civil și militar; accesul la resurse; asistența de specialitate în domeniile

financiar și al achizițiilor; colaborare cu Comandamentele NATO și SNS, pe timpul procesului de planificare HNS.

Pe teritoriul României, desfășurarea fluentă și fără probleme a HNS incumbă cunoașterea și înțelegerea corectă a legislației statului-gază, respectarea de către SNS, în cadrul activităților, a limitelor impuse de mandatul încredințat, corespondența fiecărei activități cu Regulile de Angajare (ROE) ale Forței Multinaționale și Procedurile Operaționale Standardizate (SOP) emise în acest sens.

Potențarea participării țării noastre, în calitate de HN, și a armatei sale la misiunile și acțiunile NATO depinde, în opinia autorului studiului, de următoarele:

- condițiile create de autorități pentru pregătirea întregului potențial implicat în activitățile de acordare a HNS;
- modernizarea și dezvoltarea continuă a capacităților oferite de România, ca HN;
- cunoașterea profundă, de către cei implicați de la diferite niveluri, militare și civile, a tuturor aspectelor privitoare la obligațiile de HN, a responsabilităților ce le revin;
- abordarea complexă, dintr-o perspectivă cât mai completă și mai pragmatică, a problematicii HNS și a activităților prilejuite de acordarea de către țara noastră a HNS;
- aprofundarea cercetării domeniului, din perspectiva rolului și angajării specifice a diferitelor structuri și factori de decizie, ca elemente componente ale sistemului de management HNS al României;
- aplicarea, în cadrul activităților desfășurate ca HN, a „lecțiilor învățate” în domeniu prin participarea țării noastre la misiuni și acțiuni NATO și partener, cu asimilarea aspectelor strategice derivate din statutul de HN;
- performarea rolurilor și responsabilităților structurilor militare și civile, în cazul acordării de către România a HNS;
- sporirea eficacității operaționale, a coordonării și cooperării între sectoarele militar și civil, a accesului la resurse

și asistenței de specialitate etc., pe parcursul oferirii de către România a HNS pentru SNS;

- dezvoltarea bazei documentare a armatei și învățământului militar în legătură cu HNS.

O viziune largă asupra participării țării noastre la operațiile militare aliate și partener, în calitate de HN sau SN, poate fi construită doar prin analiza complexă a tuturor aspectelor pe care le incumbă o activitate de asemenea importanță.

În acest sens, sugerăm că o astfel de analiză ar pune în relație solicitările cu posibilitățile reale, cu rezultatele și riscurile asumate de HN. *Algoritmul de analiză complexă a implicațiilor HNS pentru HN* ar putea cuprinde:

Solici-tarea	Pentru ce	Justifi-carea	Ce se oferă	Ce se așteaptă	Efecte asociate	Riscuri asumate/impuse

Analiza efectuată duce la optimizarea consecințelor și a relațiilor care se creează pe timpul îndeplinirii misiunii respective și, mai ales, are o funcție preventivă. Pe această cale, pot fi realizate programe care să supravegheze în permanență relațiile respective, să monitorizeze dinamica vulnerabilităților, amenințărilor și rezultatelor și să amelioreze riscurile.

Exemplu: Situația actuală din Irak indică faptul că aici nu s-a avut în vedere dinamica vulnerabilităților și amenințărilor în raport cu situația nou creată.

O analiză mult mai complexă poate fi realizată printr-un sistem de monitorizare care să aibă în vedere indicatori de stare și de dinamică a sistemului HNS.

CONCLUZII ȘI PROPUNERI

Studiul nostru abordează conceptul de HNS din perspectiva importanței sale în asigurarea succesului misiunilor aliate și partenere. El relevă, credem, suficient de bine complexitatea angajamentului HN și responsabilitatea ce-i revine în proiectarea și punerea la dispoziția forțelor SNS a unui spectru cât mai complet de capacități, corespunzătoare cererii formulate de acestea și acordurilor încheiate anterior.

Experiența acumulată de celelalte state membre NATO, dar și cea câpătată în ultimii ani de către România în acordarea de sprijin forțelor aliate care au tranzitat sau au staționat pe teritoriul național fac inutil un studiu mai amplu de anticipare procesuală a acordării HNS. Totuși, complexitatea fenomenului, coroborată cu marea varietate a situațiilor pe care le presupune paleta largă a misiunilor multinaționale, solicită o aplecare mai atentă a factorilor implicați, militari și civili, asupra detaliilor, a operațiilor tehnice aferente, activităților naționale de sprijin, pentru ca eficiența scontată să fie maximă.

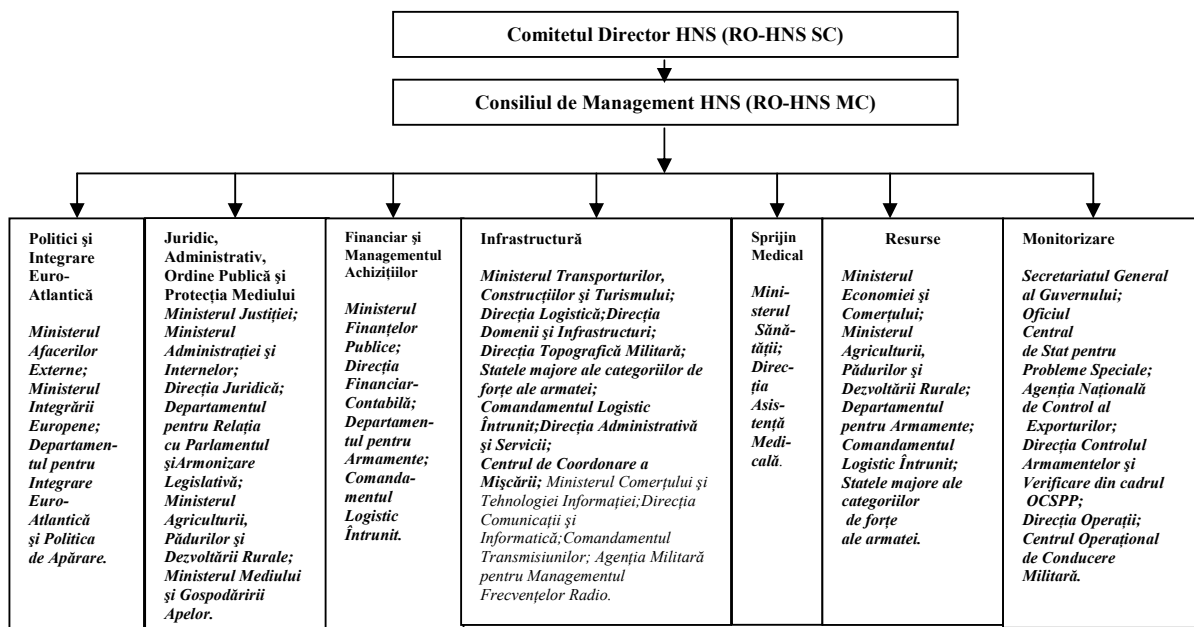
Caracterul individualizat al fiecărei misiuni, pentru care se dezvoltă negocieri distincte pe linia HNS, nu constituie un impediment major pentru potențarea și optimizarea sprijinului acordat de HN. Procesul de HNS are repere clare pentru fiecare context acțional, ceea ce face ca iterarea lor riguroasă să excludă ratările de orice fel. Condiția obligatorie în asigurarea optimului acțional este stăpânirea fermă a concepției și procedurilor de acordare a HNS și aplicarea lor fără derogări, în cadrul unei cooperări strânse HN - SN, HN - structuri abilitate ale comandamentului NATO.

Importanța modernizării continue a gamei de capacități și facilități strategice poate fi subestimată cu greu, deoarece pe seama ei se pot obține performanțe net superioare în cadrul acordării HNS de către România.

Pentru creșterea eficienței implicării României și Armatei sale în HNS, apreciem că sunt necesare:

- sporirea aportului bugetar național la dezvoltarea și modernizarea facilităților ce pot fi utilizate în cadrul HNS;
- menținerea viabilității și îmbunătățirea calității infrastructurii și logisticii puse la dispoziție de către România, în calitate de HN;
- îmbunătățirea cooperării și coordonării activităților desfășurate în domeniul HNS;
- organizarea, pentru cadrele militare și civile implicate în HNS, a unor cursuri de management al HNS;
- pregătirea studenților și cursanților din instituțiile de învățământ, de formare de lungă durată și de perfecționare, la masterate și doctorate în domeniul HNS;
- adaptarea continuă a legislației din țara noastră la cerințele specifice acordării HNS, pe parcursul îndeplinirii misiunilor de către forțe NATO și partenere.

Anexa 1 SISTEMUL DE MANAGEMENT HNS AL ROMÂNIEI

EDITURA UNIVERSITĂȚII NAȚIONALE DE APĂRARE
„CAROL I”

Redactor: Corina VLADU
Tehnoredactor: Mărioara PETRE-BĂJENARU
Bun de tipar: 19.04.2006
Hârtie: A3 Format: A5
Coli de tipar: 3 Coli editură: 1.5

Lucrarea conține 48 de pagini
Tipografia Universității Naționale de Apărare „Carol I”

CENTRUL DE STUDII STRATEGICE DE APĂRARE ȘI SECURITATE

Șoseaua Pandurilor, nr. 68-72, sector 5, București
Telefon: (021) 319.56.49
Fax: (021) 319.55.93
E-mail: cssas@unap.ro
Adresă web: <http://cssas.unap.ro>